

FramSteg IV

Det fjärde FramSteg hölls lördag 17 februari i Danshögskolans nya lokaler på Östermalm i Stockholm. Rubriken var Dans med attityd. Anita Santesson, världsmusik- och dansintresserad filmare och lärare på Mediegymsnasiet i Nacka, och Bert Persson, folkdansare och lektor på Danshögskolan, har dokumenterat evenemanget.

Puls + Vibe = Groove

Kvällen då polska dansades till funk och streetdansare testade halling.

Närmare ett 40 tal nyfikna dyker upp vid Lilljanskogen där Danshögskolan har sina nya lokaler. I en av de stora salarna möts tegelväggar av slingrande kromrör. Stora fönster ger ljus och skapar en känsla av att sitta mitt i skogen. Tre stilar möts, inte bara i rummets arkitektur utan även bland seminariedeltagarna, där dansintresserade med olika bakgrund samlats i en cirkel för att delta i ett historiskt möte; Flamenco, Halling och Streetdance.

”Dans med attityd” representeras av; karismatiska Beata Alving – en av Sveriges främsta flamencodansare, Hallgrim Hansgård – en muskulös norsk hallingdansare och sanslöst coola streetdansaren Damon Frost med rötter i San Francisco.

När RFoD:s Lars Farago och Danshögskolans rektor Evfa Lilja hälsar oss välkomna står Hallgrim i bakgrunden och värmer upp. Han är senigt vig och utsikten mot träden blir ännu vackrare då han tänjer sin kropp till det nästan omöjliga. Beata Alving sitter med rak rygg i karaktäristiskt spanska klackar och väntar. Först när alla är på plats glider Damon Frost in. Han har in i det sista filat på den musik som dagens workshop ska innehålla.

– Spännande! säger Evfa Lilja.

Själv kan jag inte låta bli att fundera över deltagarnas bakgrund. Majoriteten är kvinnor, endast åtta är män, varav två i getskägg och keps. En av de kepsklädda är Damon själv och jag inser snart att kepsen är en del av dansstilen. Resten av publiken är mixad både i ålder och framtoning. Jag försöker urskilja några ”flamenco-typer” men lyckas inte. Några få deltagare ser ut som ”Stallet-folk”, men där upphör mina möjligheter att kategorisera.

– Vad skiljer och vad förenar? frågar Lars Farago och seminariet tar fart.

Det visar sig att Beata och Damon redan påbörjat sitt ”möte över dansgränserna” då de arbetar tillsammans inför en dansföreställning som ska turnera i Rikskonserters regi 2008. En del av deras arbetsprocess kommer att läggas ut på Rikskonserters hemsida i form av filmsnuttar.

Social dans – Scenisk dans

Beata tar till orda:

– Flamencodansen kan delas in i två genrer, en social och en scenisk. Dansen är ursprungligen alltid solistisk men på scenen förekommer också större kompanier och koreografier. För mig som svensk och flamencodansare finns en skillnad. Jag är inte uppvuxen i Flamencokulturen utan måste tillägna

mig dess språk och koder. Jag kan *lära* mig koderna, men kan ändå känna ett utanförskap. Hallgrim är norrman och halling en del av hans kultur. För Damon är också hans dans en självklarhet, han är uppvuxen med Streetdansen. Innan jag kan bli hemmastadd och känna in pulsen måste jag alltså först inkorporera koderna.

För att förtydliga ställer Beata sig i cirkelns mitt. Hon klappar med händerna och markerar en tydlig rytm med sina stampande klackar.

– Om vi hade varit en del av en flamencokultur hade ni alla börjat klappa och sjunga nu! Flamencon dansar du visserligen ensam, men alla runt om deltar. Gitarristen spelar, sångaren sjunger, alla klappar. Du dansar ensam, men du är aldrig ensam.

Beata visar ett videoklipp med den 65-åriga flamencokungen, Manolete. Han är en farligt stilig, romsk flamencodansare. Vi får se en kort stund av hans scenframträdande, men fokus i klippet som Beata valt ligger på stunden efter föreställningen, då familjen sitter i en bar. Manolete går upp på det spontana dansgolvet, nu iklädd avspända fritidskläder. Han är omgiven av rytmiskt klappande släktingar som entusiastiskt följer hans rörelser. Han accentuerar och gör några återhållsamma danssteg som exploderar i ett slags dramatiskt utropstecken. En ung släkting, som närmast ser ut som datanörd, tar över Manoles plats och kvinnorna i familjen jublar och sjunger. Dansen är uppenbart en social form där hela familjen deltar i varje litet uttryck.

Fel är rätt

Nu tar Damon vid. Han pratar mjukt på svengelska och ger en snabb historik över streetdansens uppkomst. Den legendariske sångaren James Brown tas som exempel. Mr Brown var inte särskilt bra på att sjunga, desto bättre på att skrika. Efter en uppväxt bland steppdansare och boxare, var han dessutom fenomenal på att leka med rytmer. James Brown uppträdde med ett stort band bakom sig. Musikerna satt på hjälpänn och följde varje rörelse han gjorde. Specialiteten i James Browns uppträdanden låg i att *göra fel sak med flit vid rätt tillfälle!* Med handen styrde James Brown sitt band, gjorde de fel fick de veta att de levde. Att göra fel medvetet kom att kallas ”flipping”. Detta syns än i dag då man i streetdansarnas ”Cyphre” (ring av uppmuntrande publik) ofta byter av föregående dansare med en stark kontrast. Damon förklarar ytterligare:

Damon Frost leder deltagarna framför spegeln. Foto: Lars Farago.

– Den coola tonårsmachon har just visat sin dans och följs av nästa dansare som mjukt och vågligt, nästan feminint följer upp och skapar kontrast. Begreppet flip har fått en innebörd!

Beata nickar instämmande.

– Just detta kan du se i flamencon. Någon gör en samlad

”Specialiteten i James Browns uppträdanden låg i att göra fel sak med flit vid rätt tillfälle”

rörelse och brister sedan ut i en kraftfull demonstration. Kontrasten finns där!

Damon fortsätter att berätta om sin danshistoria.

– Den här formen av mjuk dans kallas Bogaloo och kommer från den robotliknande dans som syntes mest på 80-talet. Dans som imiterar robotar har funnits länge och är en del av den industriella revolutionen. Redan på 30-talet gjorde steppdansare liknande maskinimitationer. Dansformen Bogaloo utvecklades för 20 år sedan, men jag dansar en utvecklad form av den som kallas för popping.

Sen demonstrerar Damon vad han menar. Han ser ut som ett mellanting av en sprattelgubbe, trasdocka och robot, som vid varje enskild rörelse gör ett extra poppande i sina leder. Armbågarna tycks vara mycket viktiga, liksom de stora kläderna som accentuerar varje rörelse, ungefär som popcorn och gör den lekfullt fångslande.

– Cyphren (ringen) ger energi och utan den blir det inte rätt stämning. Det går inte att jämföra den dans som skapas för scenen med det som uppstår i ringen.

Hur är det med Hallingen då?

Rundkast

Hallgrim förklarar på sjungande norska att Hallingen man har tävlat i halling i 110 år. Den har tenderat att bli väldigt scenisk, men det var i pauserna på dansuppvisningar som han själv lärde sig dansa. Mellan uppvisningarna kom chansen att prova själv.

– I slutet av 1800-talet fanns det i två sätt att visa sin manlighet. Antingen genom bli en skicklig skytt eller en skicklig

dansare. Det gällde att i dansen klara ”rundkast”, det vill säga hoppa så högt som möjligt och slå klackarna i taket.

Sen reser sig Hallgrim och visar vad han menar. I vilda hopp svänger han sin kropp om sig själv och snurrar tyngdlöst genom rummet.

Hallgrim förklarar vidare: På fester dansade man pardans och efter en så där 9 danser blev det dags att dansa *laus*.

”Laus” är begreppet som Hallgrim själv använder om sin dans. Han nämner aldrig ordet Halling och då hans ombuds översätta laus får vi en förklaring som liknar att dansa *lös*, eller kanske dansa *loss*.

– Poängen med att dansa laus, är att imponera på flickor. Det har också använts för att reda ut konflikter. Det finns rättsprotokoll från 1870-talet som berättar hur två män utmanar varandra eftersom den ena flirtat med den andras syster. Detta slutar med en vild Halling där de får ut all aggressivitet och den ene mannen blir så skadad av följderna att han dör.

Det sociala i att dansa laus är uppvisningen av manliga styrka för både flickorna och de andra männen. Vilket kräver att folk står runt om och tittar – i cirkel.

Damon påpekar att i Cyphren finns även ett begrepp som kallas ”battle”, där man utmanar varandra i ren styrka.

Damon undrar hur nutidsinfluerad hallingen är. I streetdance tar man hela tiden in aktuella händelser. Sen demonstrerar Damon hur en scen, från seriefiguren Snurre Sprätt, på slutet av 70-talet gav upphov till en serie rörelser som syntes på varenda gata. En annan typisk grej är också att vara återhållsam och sen ge dynamiten på slutet, precis som i flamencon.

Beata instämmer att det i flamencon är samma sak. Man lägger krutet i slutet!

– Är det så i Halling? undrar Damon.

Hallgrim säger att Hallingen handlar om att visa upp sitt akrobatiska kunnande utan att ge en skymt av att man ansträngt sig.

Alla tre använder sin kropp för att uttrycka sig. Hallgrim går ständigt upp i cirkeln av stolar. Beata gör det vid ett par tillfällen. Damon går också upp, men illustrerar det mesta av sin dans sittande. Någonstans mitt i seminariet ser jag att mötet mellan de tre uppstått i rummet men jag funderar över hur kvällens fortsatta aktiviteter kommer att fungera. Kvällen

ska avslutas med ett stort dansjam. Men ett jam kräver häftiga möten, många spännande deltagare och en tung puls.

Spelman – Gitarrist – DJ

Efter en välbehövlig paus då publiken, som Lars Farago mycket riktigt påpekat -består av praktiker och inte teoretiker- utlovas vi workshop. Danshögskolans vänner bjuder på goda kanelbullar och kaffe. Nya kontakter knyts och fler deltagare sluter upp till seminariet.

Bland kanelbullsätarna sitter ett ungt sällskap från dansarutbildningen i Falun. De sticker ut med spännande kortklippta frisyrer, livligt randiga kläder och en stark attityd. Bland besökarna finns också pedagoger, en och annan professionell dansare och några som bara är allmänt nyfikna.

När vi kommer tillbaka till rummet med tegel, krom och träd, blir det lite småprat i väntan på att tekniken ska komma i ordning.

Damon berättar att där Hallingdansaren har kontakt med sin spelman och flamencodansaren med sin gitarrist, så har streetdansaren samma förbindelse med sin DJ. En DJ måste ha tajming och en bra DJ avgör vilket Jam du går på.

Vi får lära oss fler begrepp. Det är nu det gäller att hitta groovet och förklaringen på det ordet är enligt Damon enkel:

– *How you rock it!*

Allt är en addition: pulsen + vibet (energin) = groovet. *Själva känslan!*

Workshop

Damon visar hur man taktfast vickar med överkroppen i en rytm mot golvet. Sedan börjar han röra på andra delar av kroppen. Han blir som de blänkande kromrören i taken, mjukt böljande men ändå hård. Alla seminariedeltagare försöker entusiastiskt efterlikna hans rörelser, men få lyckas se så coola ut som han.

Det finns något väldigt jordiskt över streetdansens rörelser. En fast tyngdpunkt som strävar nedåt med tyngdlagen.

Damon får alla att börja leka med olika rytmer och klappa händerna. Plötsligt står Beata Alving bredvid honom och tar över. Handklapparna blir nu mer distinkta, de är lika stabila och ståtliga som tegelstenarna i rummets väggar. Hållningen blir resigare och pulsen eldigare.

– *Välkomna till Danshögskolan! hälsar rektor Efva Lilja. Foto: Lars Farago.*

Snart lärs stamp, lekande höftrullningar och delikat handornamentik ut till känslostarka flamencotoner. Sen kommer det efterlängtdade mötet. Halva gruppen följer Damon i streetpulsen och andra halvan Beata i flamencon. De byter av varandra. Dansstilarna flyter ihop men skiljer

sig ändå väldigt. Resultatet känns mycket spännande, annorlunda och nyskapande.

Golvet blir slutligen Hallgrims. När hans spelman Andreas Ljones tar fram fiolen fylls rummet av en helt annan närvaro. Vi blir samstämmiga med träden utanför de stora fönstren. I ett luftigt flöde finns cirkeln kvar men nu rör den sig. Hallgrim snurrar runt sin egen axel likt jorden runt solen. Några av seminariedeltagarna bryter av då snurrarna blir för mycket och hoppen för höga. Hallgrim avancerar sakta och plötsligt har fler än en av deltagarna gjort remarkabla skutt upp i luften. Tyngdlagen verkar vara ett minne blott. En och annan lyckas också hoppa rep med sitt eget ben. Att ingen slår sig är anmärkningsvärt.

En av deltagarna i seminariet viskar att det hela är som en tuppdans och att man kanske inte helt säkert som kvinna ska ge sig in i den.

Social dans utvecklar

Tiden har flugit förbi så seminariet avrundas med en sammanfattande pratstund i cirkel.

De specialinbjudna gästerna är överens om att deras dans behöver det sociala sammanhanget. Sceniska framträdanden är oerhört spännande, men försvinner den sociala delen så förlorar dansen sin karaktär och mycket av sin inspiration till utveckling.

– Jam betydde en gång i världen fest, men så är det inte längre, säger Damon.

Några ungdomar påpekar att dans tenderar att bli solistisk även i sociala sammanhang. Vissa vågar knappt gå ut på dansgolvet efter att ha tittat mycket på MTV. Det verkar vara ett generationsproblem. Flera unga deltagare säger att dans är något man gör för ens egen glädje, man ska strunta i vad andra tycker.

I publiken sitter majoriteten kvinnor och om vi ser på dessa dansformer ur ett genusperspektiv, hur är det då?

Jo, Hallingen är en dans där de flesta dansare är män. I flamencon är det 50/50 och i Streetdans är det en geografisk fråga. I Sverige är det killar som sysslar med streetdance, men i andra länder är det annorlunda.

– Där finns det svarta tjejer med attityd som vågar ta för sig. De glider in i Cyphren efter att en kille gjort en macho-uppvisning och flippar genom att demonstrera mjuka rörelser. Jag lovar, alla jublar! säger Damon.

Föreställningen

Seminariet är till ända. Jord, luft och eld har mötts i teorin, tegel, krom och träd i rummet, flamenco, halling och street som rytm. Snart är det dags för en dansuppvisning där vi i praktiken ska se dansstilarnas möte. Först när jag inser att kön till föreställningen börjar ringla, redan en timma innan det är dags, förstår jag att något verkligt stort är på väg att hända. Utanför väntar unga människor i dreadlocks samt äldre med grått hår. Där står killar i träningsoveraller och stora

gympadojor. Allt fler som anländer bär streetdansens typiska kepsar. Publiken blir allt mer varierad och glädjande nog även kulturellt blandad. Var kommer alla dessa människor ifrån?

– Det gäller att veta vem som är den rätta personen att skicka sms, då kommer rätt folk, viskar Sonia Grünler som är en av nyckelpersonerna bakom kvällens evenemang.

150 personer går in i salongen. Rummet är en dröm för dans och golvet luktar alldeles färsk dansmatta. Efva Lilja presenterar stolt sin högskola med en liten mimisk danskoreografi som hon översätter:

– Välkomna till Danshögskolan!

Hon hänvisar till skolans hemsida www.danshogskolan.se och berättar om nya spännande projekt, samt skolans avsikt att vara i dialog med omvärlden. Det blir vad vi gör det till! säger hon.

När föreställningen börjar är det packat i salongen. Vi får se ett smakprov av Beata Alvings och Damon Frosts projekt.

”I slutet av 1800-talet fanns det i två sätt att visa sin manlighet. Antingen genom bli en skicklig skytt eller en skicklig dansare.”

Med sig har de dansaren och slagverkaren Conny Laxell. Tillsammans framför de en hänförande triad av rytm, leenden och flirt. Resultatet är superspännande och seminariets syfte börjar kännas konkret. Vem kunde ana att rytm framkallas lika bra av pysande hyschljud, som klackar och taktfasta slag på kroppens fastare delar? Vad ska man med inspelad musik till?

Sen blir det solisternas parad. Damon demonstrerar poplocking på hög nivå och hans privata fanclub skriker av glädje. Beata Alving blir livsfarlig i sin olivgröna sammetsklänning och när hon börjar improvisera i samspel med gitarristen Erik Steen, drar publiken efter andan. Det är snyggt och temperamentsfullt.

När Hallgrim väl tar över scenen är han lite besviken eftersom han inte fått sin ultramoderna videoprojektion på plats, vilket publiken inte bryr sig det minsta om. Hallgrim bjuder på ett smakprov ur en föreställning som får premiär 30 maj i Bergen.

Tillsammans med tre fina musiker sätts stämningen då mikrofonen förstärker det smekande ljudet av äkta vattenskalp. En stillsam flöjt leker till vattenplasket. En flicka i starkt röd klänning sjunger rå vallsång med slutna ögon, vilket ger det hela ett sammanhang. Hallgrim är ruggigt poetisk och tyngdlös då han intar scenen. När sångerskan så småningom går ut på scengolvet och Hallgrim dansar runt henne, andas publiken tungt av välbehag. Det är vackert, väldigt vackert. Slutklämnen blir maximal då Hallgrim i applådtacket slår fyra volter på rad och undviker med ett hårsman trumsetet. Streetdansarna bakom mig vrålar av förtjusning.

Jam/Fiesta/Fest

Kvällen är inte slut. Det har talats om ett dansjam och jag kan inte tro mina ögon. Efter föreställningen har ännu fler människor tagit sig till mitten av Lilliansskog den mörka februarikväll. Unga som gamla, kvinnor som män glider in i scenrummet. Var kom alla männen ifrån?

DJ:s och musiker riggar om, nu ska jamet börja. Tanken är att stilarna ska mixas. De ska blandas i den stund som är dansens drivkraft, själva pulsen av musiken. Det ska hända här, på golvet, i Danshögskolans lokaler. Här ska groovet mellan halling, flamenco och streetdance uppstå. Ögonblicket är historiskt då DJ:n låter James Brown bryta mot den norska fiolen och ackompanjeras av slagverkarnas rytmer med flamencogitarrens spanska kryddning. En Cyphre bildas och Hallingdansaren snurrar runt den. En kille gör ”headspin” på sitt huvud och ett par lyckas mitt i allt detta dansa polska till funkbeatet. Människor möts på riktigt! Kanske låter det nästan religiöst men kvällens ögonblicket är den helt sanslösa stund, då en av streetdansarna slutligen står i mitten av den pulserande ringen och lyckas få in både hallingrörelser och flamenco, innan han justerar sin keps i en typisk poplockingrörelse. Då finns det inget mer att tillägga. Ett möte har börjat i verkligheten och det ska bli oerhört spännande att se vad som händer i nästa steg.

Anita Santesson

Rättviksdansen
FOLKLORE FESTIVAL

**DANS- OCH MUSIKFEST
ÖVER ALLA GRÄNSER
23-28 juli 2007**
Årets svenska tema: Värmland

- Framträdanden på gator och torg i centrala Rättvik och på flera andra platser i kommunen.
- Festkvällar (onsdag-lördag) i Rättviksparken med scenprogram och dans samt workshops på 4-5 banor.
- Polske- och gammeldans till spelmän från Dalarna och Värmland (Ransätterspöjkare).
- Dans- och musikgrupper från 10 olika länder, bl.a. Boot och Qwinfolk (Sverige), Petkele (Finland) och Harmony Glen (Holland).
- Kurser i dans och spel.

STOR GATUFEST FREDAG 27 JULI!
Mer information på www.folklore.se samt
telefon 0248 - 30567 (Geine)

Dans med attityd

Street – Halling – Flamenco

Lördagen 17 februari hölls ytterligare ett seminarium i serien FramSteg. Seminariet hölls i Danshögskolans nya lokaler på Campus KTH och var tämligen välbesökt. Dagen var upplagd så att det började med samtal och diskussioner, sedan en kort föreställning med dagens medverkande och avslutades med ett dansjam där alla stilar samsades i samma rum.

De dansstilar som var utgångspunkten för seminariet var Street, Halling och Flamenco. Dessa stilar representerades av tre framstående utövare: Damon Frost, Hallgrim Hansegård och Beata Alving. Man kan fundera över rubriksättningen och vad den betyder. Street och flamenco är två olika genrer som består av en mängd olika former. Skulle man vara konsekvent så borde det inte stå halling utan folkdans. Vad innebär detta och vilken betydelse får det att man inte väljer begreppet folkdans? Är halling mer lockande än folkdans och vad betyder det för genren Folkdans när vi ständigt lyfter fram hallingen som är det som är värt att se på scen? Borde vi inte jobba för att förändra folks inställning till begreppet folkdans och ladda det med mer positiva associationer och att utveckla danskunskande i folkdansens alla delar?

Till att börja med vill jag framhålla att det var en späckad och spännande dag. Det är intressant att notera, att beroende på vilka parametrar man väljer att utgå ifrån så kan man hitta fler eller färre gemensamma kännetecken. Utifrån de utgångspunkter dagens inledare valde, socialt ursprung, ekvilibristisk och musik, så visade det sig att alla tre former har mer gemensamt än vad som skiljer.

Ekvilibristisk i det subtila?

Det som sades vara gemensamt för de tre formerna var att de alla har sitt ursprung i socialt dansande, men att de också har

utvecklats som sceniska former. Det framhölls även att formerna innehåller ett stort mått av ekvilibristisk, som är specifik för varje genre. I streeten består den av en fullständig kontroll av kroppens alla delar och förmåga att isolera rörelserna in i minsta led samt akrobatiska inslag. I flamencon visar den sig i snabba och intrikata rytmer med fotstamper och i hallingen genom akrobatik.

Något som aldrig diskuterades var vad ekvilibristisk egentligen är och vad det står för. Av samtalen får jag en uppfattning att ekvilibristisk är enbart spektakulära inslag som kräver stort mått av fysiskt och musikaliskt kunnande, men frågan är om det bara är det som kan falla under rubriken ekvilibristisk? Kan man vara ekvilibristisk i det subtila? Inte heller diskuterades hur man skall förhålla sig till detta fenomen när man flyttar upp formen på scen. Enligt min mening finns det en stor risk att poängtera det ekvilibristiska framför andra kvaliteter. Man riskerar glömma vilka grundläggande kunskaper som skapar en bra dansare och man får dansare som inte kan fylla föreställningen med spännande dans mellan de ekvilibristiska inslagen.

Kvällen började med en kort föreställning där dagens inledare framträdde med arbeten som var under arbete. Här fick vi sannerligen se exempel på ekvilibristisk. Under föreställningens gång undrade jag om framträdandet tjänar på att man bygger sin koreografi nästan uteslutande på att visa upp sin kroppsliga förmåga genom akrobatiska inslag eller rytmiskt frosseri? För mig blir det lätt ytligt, spektakulärt och i slutändan väldigt tråkigt. Bränner man av hela sin repertoar av spektakulär akrobatik de första minuterna så blir fortsättning till slut enbart en tråkig upprepning och ett frossande i den egna kroppsliga förmågan som dränker eventuella budskap.

Kontakten mellan golv och scen

En fråga som berördes men som aldrig blev diskuterad är vad som händer med en dansform, som finns både som social och scenisk

Breakdance. Artikel författaren i bakgrunden. Foto: Lars Farago.

Halling. Foto: Lars Farago.

form, om den tappar kontakt med det sociala dansandet och enbart blir en scenisk form. För mig personligen är kontakten mellan "golv" och "scen" viktig för att bevara det som är unikt för t ex vår form, folkdans. Jag menar att förståelsen för folkdansens unika kvaliteter kan man endast nå genom deltagande i ett socialt dansande. Har jag inte den kontakten är risken stor att jag tappar kontakten med folkdansen "inre väsen", och att jag endast använder mig av folkdansens yttre form i mitt sceniska skapande och dansande. Som dansare finns då risken att jag enbart fokuserar på att fullända min teknik men jag förstår inte längre varför jag egentligen gör det. Om en dansform enbart används sceniskt kommer den att förändras och utvecklas till en ny genre med andra kriterier och en helt annan estetik. Risken är stor att man närmar sig andra scendansformers sceniska ideal.

Även frågan om det är "dansgolvet" som påverkar "scenen" eller "scenen" som påverkar "dansgolvet" nämndes, men inte heller den frågan ägnades någon tid. Jag menar att finns ett aktivt "dansgolv" och en aktiv "scen" påverkar de varandra, aningen som en reaktion mot varandra eller som inspiration.

Musik – rytm – puls

Dagens samtal kom att handla mycket om hur man förhåller sig till musik: rytm och puls. Här visade det sig att det finns många likheter mellan de olika formerna bl a i det starka beroendet av puls. Alla talade om hur viktigt det är med en puls, som man som dansare hela tiden förhåller sig till. Pulsen är ett ständigt och jämt flöde där man genom att följa eller lämna den som dansare skapar olika rytmer och accenter.

Alla inledare talade även om vikten av musiker och det samspel som uppstår i mötet mellan musiker och dansare. Personligen trodde jag att streetare inte hade detta beroende då de dansar till inspelad musik. Nu fick jag lära mig att inom streetkulturen är dj:n musikern som i interaktion med dansarna skapar bra danskvällar och där dj och dansare inspirerar varandra.

Uppenbarligen är det så att dansformer med förankring i sk socialt dansande har en oerhörd stark koppling till musiken och i synnerhet pulsen, och där dans till musiker är av nödvändigheten för att uppnå bra dans. Detta är en av de saker som skiljer dessa former från annan form av scendans. Ser man t ex till modern och nutida dans så har de sökt ett annat förhållningssätt. Där har man snarare gått åt motsatt håll, man vill att dansen skall stå för sig själv och om musik används så vill många att dans och musik skall vara två likvärdiga och oberoende enheter.

Konstnärligt tolkningsföreträdare

Idag är det den modern och nutida dansens utövare och anhängare som har tolkningsföreträdare vad det gäller konstnärlighet inom danskonsten. Detta medför att de också har makten över pengarna genom t ex bidragen från Statens Kulturråd. Frågan är då vilken kompetens har man att bedöma andra genrens konstnärlighet när man har så fundamentalt olika förhållningssätt till olika uttryck, t ex förhållandet dans - musik. En stor fråga som borde diskuteras med dansområdets alla aktörer är om konstnärlighet och nyskapande är samma

sak inom alla genrer och om vissa genrens konstnärlighet är mer värt än andras. Jag vill påstå att idag är det så, men frågan är varför?

Svensk flamenco

I sitt inledningsanförande uppehöll sig Beata Alving länge vid problematiken att vara svensk och dansa flamenco. Beata undrade om hon som inte "fötts in" i flamencon ändå kan lära sig vad det innebär att dansa flamenco? Det jag då undrar är om alla spanjorer som dansar flamenco föds in i flamencon? I och för sig svarade Beata själv att det var möjligt genom att söka upp flamencomiljöer i Spanien och delta i den sociala miljö där flamencon lever och på den vägen lära sig de koder som råder. Frågan är om det inte finns möjlighet att lära sig koderna på andra vägar?

Det här är ju en tanke som även diskuterats under perioder i den svenska folkdans och folkmusikvärlden. Kan jag lära mig att dansa och spela polska från Orsa om jag inte är född i Orsa? Eller som jag rätt nyligen fick höra, att en bodaperson som var med när jag lärde ut polska från Boda, blev förvånad över att jag på ett så "korrekt" sätt kunde beskriva känslan i att dansa just denna polska trots att jag inte är från Boda. Det känns som det är gamla klimatläror och nationalromantiska tankar om nationalkaraktärer som spökar. Det finns knappast någon orsagen som orsaborna är ensamma om. Det handlar för mig om det som Beata kallar koder och jag menar att dessa koder kan jag lära mig oavsett var jag är född. En förutsättning är dock att jag är medveten om att det är koder som styr och att jag öppnar mina sinnen för att förstå dessa.

Dansjam

Kvällens avslutande dansjam var en spännande och lustfylld upplevelse. Inne på Danshögskolan stora scen samlades dansande människor med kunskap i olika dansformer. Musiken blandades friskt under kvällen och dansgolvet sjöd av dans; street – flamenco – folkdans. Det var kul att se de olika dansstilarna dansa till varandras musik. Jag upplevde väl dock att det inte förekom särskilt många personliga möten över genregränserna, men bara det att alla var i samma rum var spännande och jag tror att det kan vara en början på ett mer ömsesidigt förtroende och en ökad respekt för varandras kunskaper.

Dagen visade på ett tydligt sätt på att om vi möts över "gränserna" med ett öppet sinne, så inser vi att vi är mer lika varandra än vad vi inledningsvis tror. Vågar vi släppa på vår prestige och behovet att vara unika så kan vi mötas och berika varandras världar.

Bert Persson

FramSteg är ett samarbete initierat av RFoD. Denna gång deltog Danscentrum, Danshögskolan, Danshögskolans vänner, Danskonsulenterna i Stockholm, RFoD- Stockholm, Stallet Folk- och Världsmusik, Vuxenskolan. FramSteg stöds dessutom av Kulturrådet / Mångkulturåret, Landstinget i Stockholm, Rikskonserter, Stiftelsen framtidens kultur.